

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ
„ЛАЛИНАЧКА СЛАТИНА“

Београд, 2013.

НАЗИВ ПРИРОДНОГ ДОБРА

„Лалиначка слатина”

ВРСТА ПРИРОДНОГ ДОБРА

Споменик природе

КАТЕГОРИЈА ПРИРОДНОГ ДОБРА ПРЕМА КЛАСИФИКАЦИЈИ НАЦИОНАЛНОГ ЗАКОНОДАВСТВА И СВЕТСКЕ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ (IUCN)

III (трећа) категорија - заштићено подручје локалног значаја.

IUCN Category IV - (Habitat/Species Management Area) **IV категорија** – подручје управљања стаништем/врстама у природи Циљ управљања је да се осигура и одржи специфичан стадијум у сукцесији станишта, како би се сачувао одређени склоп врста или физичке појаве животне средине, кроз периодично управљање стаништем. Овај тип управљања треба да повећа биодиверзитет одабраних биотичких заједница. У категорији IV управља се са неколико елемената станишта да би се испунили циљеви управљања.

МЕЂУНАРОДНИ СТАТУС ПРИРОДНОГ ДОБРА

Споменик природе „Лалиначка слатина” за сада нема међународни статус.

ОСНОВНЕ ПРИРОДНЕ И СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ

У подножју планине Јастребац, на више локалитета, из дубине подлоге, избијају воде са повећаним садржајем минералних соли, а пре свега натријум-хлоридом. Ове воде плаве околно земљиште и чине на тај начин специфична станишта, слатине. Једна од највећих слатина у подножју Малог Јастребца је слатина код места Лалинске појате, Лалиначка слатина, у народу названа Лалиначки Ђерам. Лалиначка слатина се налази на речним терасама леве обале реке Јужне Мораве (удаљена око 1700 m), у близини села Лалинске Појате. Подручје лежи на супстрату чији геолошки састав чине миоплиоценски конгломерати, шљунак, песак и глине са угљем, а уз сам ток малих притока Дудулајске реке и бујични наноси (наплавине). На подручју Лалиначке слатине забележен је велики диверзитет биљних и животињских врста, у оквиру кога се нарочито издвајају васкуларне биљке (226 врста) и птице (37 врста). Велики број забележених врста спада у строго заштићене врсте, у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/2010 и 47/2011). Посебан печат флори Лалиначке слатине даје источномеђијски ендемит *Stachys milanii*, врста која припада крајње угроженим представницима српске флоре и којој је ово једино поуздано станиште у нашој земљи (са свих осталих локалитета у Србији је највероватније ишчезла), док својим ареалом захвата само још подручје североисточне

Македоније и јужне Бугарске. Од врста које припадају крајње угроженим представницима флоре

Србије, на овом подручју расту и балкански ендемит *Allium guttatum ssp. dalmaticum* и медитеранско-понтска халофилна врста *Camphorosma monspeliaca*. Осим крајње угрожених таксона, флору Лалиначке и других слатина овог подручја посебно карактеришу халофите и семихалофите *Limonium gmelini*, *Acorellus pannonicus*, *Puccinellia distans*, *Crypsis aculeata*, *Teucrium scordium* subsp. *scordioides*, *Centaureum uliginosum*, *Scorzonera cana*, *Bolboschoenus maritimus*, *Schoenoplectus tabernaemontani*, *Carex divisa*, *Crypsis schoenoides*, *Hordeum hystrix*, *Juncus gerardii*, *Scorzonera parviflora* и друге (Р а н Њ е л о в и ћ В. и др., 2002). Богатство живог света овог простора илуструје и присуство великог броја различитих врста птица на релативно малом простору. Подручје Лалиначке слатине може да се сврста у једно од значајнијих станишта орнитофауне Србије. До сада је укупно регистровано 37 врста птица које се срећу унутар граница природног добра. Неке од тих врста заслужују посебну заштиту јер се налазе на листи тзв. приоритетних врста у Србији: бела рода *Ciconia ciconia*, орао змија *Circaetus gallicus*, еја мочварица *Circus aeruginosus*, орао крсташ *Aquila heliaca*, вивак *Vanellus vanellus*, степска трептељка *Anthus campestris*, руси сврчак *Lanius collurio*, вртна стрнадица *Emberiza hortulana* и црноглава стрнадица *Emberiza melanocephala*. Обзиром на значај и богатство орнитофауном, Лалиначка слатина ће бити уписана на листу “Важних подручја за птице у Србији”. На простору

слатине у једној од неколико ретких бара, по први пут је за ово подручје, регистрована строго заштићена врста дугоног мрмољка *Triturus cristatus complex*.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Природно добро се налази у источној Србији, северозападно од града Ниша, а административно се простире на територијама општина Ниш и Мерошина.

ПОВРШИНА

Површина природног добра Споменик природе „Лалиначка слатина“ износи **251 h 75 a 18 m²**.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ

На подручју Споменика природе „Лалиначка слатина“ утврђени су режими другог (II) и трећег (III) степена заштите.

Режим заштите II степена заштите, укупне површине **35h 63a 37m²**, односно **14,15 %**.

Режим заштите III степена заштите, утврђен је на површини **од 216 h 11 a 81 m²**, односно **85,85 %** подручја Споменика природе „Лалиначка слатина“.

УПРАВЉАЧ

ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, Ниш.